

POGODBA O KAKOVOSTI

sklenjena med:

Agis Technologies, d.d., Rajšpova 16, 2250 Ptuj, matična št.: 5037603, davčna št.: SI98149989, ki ga zastopa direktorica Agnesa K. Stemberger (v nadaljevanju Agis)

in

Matična št.: _____ davčna št.: _____, ki ga zastopa
_____ (v nadaljevanju dobavitelj)

»Pogodba o kakovosti« (v nadaljevanju besedila: »Pogodba«) ureja sodelovanje med Agisom in dobaviteljem. Ureja zagotavljanje kakovosti ter ukrepe, ki veljajo za vse izdelke, dele, komponente, gotove naprave, blago in storitve (v nadaljevanju: Proizvodi), ki jih dobavitelj izdeluje za oziroma dobavlja Agisu.

Pogodba določa tudi elemente sistema kakovosti ter zagotavlja skladnost, varnost, zanesljivost ter nenehno izboljševanje kakovosti proizvodov.

Pogodba je poleg »Pogodbe o poslovnem sodelovanju«, »Splošnih nabavnih pogojev« in drugih dokumentov, enakovredni del dokumentacije sklenjene z dobaviteljem.

Samo kakovost nič napak pri dobaviteljih in pri zaposlenih v Agisu zagotavlja nič napak pri kupcih. Preprečevanje namesto odkrivanja napak in nenehno izboljševanje v celotni procesni verigi (kupčevo povpraševanje, ponudba, naročilo, razvoj proizvoda, zagon proizvodnje, velikoserijska proizvodnja in uporaba na trgu), so nepogrešljive zahteve, ki jih moramo in želimo izpolniti z aktivno podporo in vključevanjem dobaviteljev.

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Dobavitelj zagotavlja kakovost izdelkov v skladu z zahtevami kakovosti z izvajanjem učinkovitega sistema vodenja kakovosti, po načelu »nič neskladnosti«, v razvojnem, proizvodnem in vseh ostalih procesih. Sistem vodenja kakovosti mora temeljiti na preventivnih metodah in ne na metodah odkrivanja neskladnosti.

Zaradi visokega nivoja kakovosti, ki se ga doseže na tak način, je praktično nemogoče odkriti napake med preskušanjem na naključnih vzorcih dobavljenih proizvodov na vhodu. Izjeme so možne glede zahtev zakonodaje, navzven vidnih poškodb med transportom ter glede preverjanja količin in ustreznosti blaga na podlagi dobavne dokumentacije (Certifikati kakovosti, atesti,...).

DOKAZILA O SPOSOBNOSTI STROJEV IN PROCESOV^[A1]

Raziskava sposobnosti strojev in procesov je v osnovi opisana v priročniku **VDA 4.1 del** in se mora izvajati v skladu z zapisanim. Zahtevano je doseganje naslednjih nivojev indeksi sposobnosti za dogovorjene kritične karakteristike izdelka ali parametre procesa.

Indeks kratkoročne sposobnosti stroja: Cmk ≥ 2,0

Dolgoročni indeks sposobnosti procesa: Cpk ≥ 1,67

Za ostale dogovorjene pomembne karakteristike so zavezujoči naslednji nivoji indeksov sposobnosti:

Indeks kratkoročne sposobnosti stroja: Cmk ≥ 1,67

Dolgoročni indeks sposobnosti procesa: Cpk ≥ 1,33

ZAJEM VZORCEV:

Cmk: Upoštevamo vsaj 50 zaporedno izdelanih kosov v procesu.

Cpk: Upoštevamo vzorčenje v 20 zaporednih izmenah v obsegu 5 kosov/vzorec. Če zahtevanega dokaza o sposobnosti procesa ni mogoče zagotoviti v roku 60 (koledarskih) dni po prvem vzorčenju, se za osnovo vzame 20 naključnih vzorcev po 5 kosov/vzorec v vsaj 5 izmenah/proizvodnih šaržah. Za dobavitelje z majhnimi letnimi dobavami (npr. celoletna potreba se izdelava v manj kot 5 izmenah), SQA z dobaviteljem sklene poseben dogovor, v skladu z zahtevami projekta.

Če ni možno doseči zahtevanih nivojev indeksov sposobnosti strojev in procesov, je potrebno izvajati 100% nadzor procesa in/ali karakteristike dokler dobavitelj ne doseže ustreznih nivojev.

DOKUMENTACIJA KAKOVOSTI

Dobavitelj mora dokumentirati rezultate preskušanj in merjenj, prav tako pa tudi načrtovane in uvedene korektivne ukrepe. Na zahtevo Agisa in Agisovih kupcev mora biti ta dokumentacija v vsakem trenutku v celoti na razpolago.

Za proizvode, za katere obstajajo posebne zahteve za dokumentacijo, mora dobavitelj in njegovi poddobavitelji zapise kakovosti arhivirati vsaj za dobo deset (10) let po prenehanju proizvodnje, če ni s posebnim sporazumom določeno drugače.

NIVO KAKOVOSTI

Agis z dobavitelji določa merljive cilje za kakovost dobav. Ciljne vrednosti so določene kot:

$$ppm = \frac{\text{št. enot neskladnih proizvodov}}{2! \text{ št. enot dobavljenih proizvodov}} * 106$$

število neskladnih enot = vsota števila neskladnih enot odkritih pri vhodni kontroli in števila neskladnih enot odkritih v proizvodnem procesu.

(ppm = parts per milion – število enot neskladnih proizvodov na milijon enot dobavljenih proizvodov)

Za materiale, kjer je težko določiti količinske, števne kose, oziroma za materiale v razsutem stanju vrednotimo kakovost glede na število brezhibnih dobav oziroma pošiljk. ABC ocena dobav.

Cilji glede zahtevanega nivoja kakovosti so določeni v aneksu te pogodbe. Agis si pridržuje vse pravice za vračilo slabih izdelkov tudi v okviru še dogovorjenih nivojev. O vračilu se z dobaviteljem dogovorimo ob vsakem primeru posebej.

OKOLJEVARSTVENE ZAHTEVE

Za zadovoljitev zahtev Agisa glede okolja priporočamo dobaviteljem vzpostavitev sistema varovanja okolja v skladu s standardom ISO 14001. V ta namen nabava Agisa pošlje dobavitelju »Okoljski vprašalnik za dobavitelje« v izpolnitev in podpis.

TEHNIČNA DOKUMENTACIJA

Dobavitelji so dolžni vso prejeto dokumentacijo ustrezno arhivirati in vzdrževati. V ta namen morajo voditi evidenco prejete dokumentacije in evidenco vseh sprememb dokumentacije. Po potrditvi proizvoda dobavitelj ne sme izvajati nobenih sprememb. To velja za tehnične zahteve, dokumentacijo, poddobavitelje, tehnologijo, proces in lokacijo proizvodnje. Spremembe so dovoljene po predhodnem soglasju Agisa. Ob vsaki spremembi je potrebno upoštevati navodila tega sporazuma (prvi vzorci). Za morebitno neizvajanje procedure PPAP mora dobavitelj od SQA v Agisu vnaprej pridobiti pisno dovoljenje za izvzetje.

SPREMEMBE PROIZVODA S STRANI AGISA

V primeru sprememb proizvoda bo Agis poslal dobavitelju povpraševanje skupaj z vso potrebno tehnično dokumentacijo. Dobavitelj preveri izvedljivost spremembe in izdela ponudbo, ki mora vsebovati podroben popis stroškov, časovni plan aktivnosti ter pregled zalog. Agis bo dobavitelja obvestil o načrtovanem datumu vzorčenja in uvedbo spremembe. Stroški spremembe, neuporabnih zalog in morebitna sprememba cene so predmet dogovora med dobaviteljem in Agisom.

PREDLOG SPREMEMBE S STRANI DOBAVITELJA

Agis pričakuje od dobaviteljev nenehne izboljšave kakovosti in zanesljivosti usmerjene k znižanju stroškov in s tem k nižji ceni. Zato dobavitelj lahko predlaga spremembo na proizvodu, ki ga dobavlja Agisu. V prilogi predloga dobavitelj navede rezultate vseh preskusov, ki jih je izvedel s spremenjenimi proizvodi. Agis predlog prouči in dobavitelju sporoči odločitev.

ODOBRITEV NESKLADNOSTI

V primeru, da dobavitelj ugotovi neskladnost svojega proizvoda, v Agis pošlje dokument »Prošnja za odobritev neskladnosti«. Agis pisno sporoči svojo odločitev. V primeru odobritve se količina ne šteje v ppm oceno dobav.

POSLEDICE NESKLADNOSTI

V primeru neskladnosti ima Agis pravico, da od dobavitelja zahteva povračilo vseh nastalih stroškov zaradi:

- zastojev v proizvodnji,
- izpada prodaje,
- transportnih, administrativnih in ostalih stroškov, do katerih je prišlo po krivdi dobavitelja.

Zahteva po povračilu stroškov mora biti prikazana, ovrednotena in določena skupaj z dobaviteljevim soglasjem. Dobavitelj je prav tako odgovoren za morebitne skrite napake, ki se pojavijo pri Agisovih kupcih pod pogojem, da je kakršenkoli drug vpliv izključen. Tudi v tem primeru se stroški ne bodo prenesli na dobavitelja brez njegovega vnaprejšnjega soglasja.

SISTEM VODENJA KAKOVOSTI

Agis pričakuje od dobaviteljev, da vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo sistem vodenja kakovosti v skladu z zahtevami standarda ISO 9001, priporočamo jim tudi certificiranje tega sistema. Dobavitelji za avtomobilski program morajo vzdrževati certificiran sistem vodenja kakovosti. Poleg certifikata ISO 9001 lahko upoštevamo tudi veljaven, certificiran sistem vodenja kakovosti v skladu z zahtevami standarda ISO/TS 16949.

Glede na zahtevnost izdelka, dobavljenega Agisu, zahtevamo:

Stopnja zahtevnosti	Izdelek	Tehnologija	Zahtevan vzpostavljen sistem vodenja v skladu z:
1	Najbolj pomembni sestavni deli: Avtomobilski program,	litje, struženje, brušenje, rezkanje, brizganje BMC,...	najmanj ISO 9001; zaželen ISO/TS16949
2	Pomembni sestavni deli: plastični materiali, ulitki, kovinski polizdelki, gume, izolacijski materiali,...	odrezovanje, litje,...	najmanj ISO 9001
3	Standardni deli: vijaki, maticice, podložke, embalaža,...		najmanj odobritev Agisa; zaželen ISO 9001
4			

Zahteve, ki jih Agis postavlja svojim dobaviteljem, morajo le-ti prenašati do svojih dobaviteljev.

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Agis od dobaviteljev zahteva:

- vzpostavljen sistem preprečevanja nastajanja napak,
- vzpostavljen sistem sistematične obdelave morebitnih napak,
- uporabo metod reševanja problemov za preprečitev ponavljanja napak (na podlagi analiz vzrokov in posledic).

PRESOJA PROIZVODNEGA PROCESA

Agis zahteva od dobaviteljev, da redno izvajajo presoje svojega procesa in proizvoda. Zapisi teh presoj in opravljenih korektivnih ukrepov morajo biti na zahtevo na razpolago predstavniku Agisa. Prav tako si Agis pridržuje pravico opraviti presojo pri dobavitelju, kot je to navedeno v »Splošnih nabavnih pogojih«. O taki presoji se Agis in dobavitelj dogovorita vnaprej.

POSTOPEK ODOBRITEVE PRVIH VZORCEV (PPAP)

PPAP postopek je potrebno izvesti v naslednjih primerih:

- nov proizvod,
- sprememba konstrukcije,
- sprememba materiala,
- sprememba postopka izdelave,
- sprememba lokacije proizvodnje,
- prekinitev proizvodnje za več kot eno leto,
- zamenjava dobavitelja ali vira materiala.

V primeru kakršnih koli sprememb je dobavitelj dolžan obvestiti Agis in se dogovoriti za nadaljnje korake PPAP postopka.

Agis dostavi dobavitelju za potrebe PPAP postopka dva izvoda risbe, od katerih eno obdrži dobavitelj, drugo pa skupaj s poročilom in vzorci vrne v Agis. Dobavitelj mora vse karakteristike na merni risbi označiti s številkami. Pravilno označevanje poteka v smeri urinega kazalca in to na vsakem pogledu in detajlu. Vzorčne kose je potrebno oštevilčiti z zaporednimi številkami. Če so kosi iz več gnezdnih orodij, mora pripraviti vzorčne kose iz vseh gnezd in kose iz posameznega gnezda označiti z zaporednimi številkami. V primeru večjega števila vzorčnih kosov je potrebno meritve vpisati v posebno prilogo, v poročilo pa vpisati mejne vrednosti meritev.

Dobavitelj mora na vzorcih izvesti vse zahtevane in dogovorjene preskuse ter Agisu dostaviti ustrezno poročilo. Vse izmerjene vrednosti, ki so izven zahtevanih toleranc, je potrebno označiti. Odstopanja kritičnih in važnih karakteristik niso dopustna in v takem primeru dobavitelj ne sme predložiti prvih vzorcev. Karakteristike predpisane z zakonom je potrebno označiti z A. V primeru, da dobavitelj ni sam izvedel vseh proizvodnih in/ali merilnih korakov, je potrebno ob karakteristikah vpisati ime izvajalca storitve (toplotna obdelava, izvajalec posebnih meritev,...), kakor tudi proizvajalca materiala iz katerega je vzorec izdelan.

Poročilo o preskusu prvih vzorcev sestavljata obrazca:

- PPAP - poročilo o meritvah prvih vzorcev
- PPAP - odločitev o ustreznosti prvih vzorcev

Dobavitelj uporabi obrazca Agisa oziroma ekvivalentne svoje.

Dobavitelj mora razpolagati s sredstvi za preskušanja. Če preskusi zahtevajo uporabo posebnih naprav, s katerimi dobavitelj ne razpolaga, lahko naroči izvedbo pri zunanjem, ustrezno pooblaščenem izvajalcu. Če je potrebno, se dobavitelj in Agis dogovorita o načinu izvedbe posameznih postopkov preskušanja.

Dobavitelj je polno odgovoren za rezultate meritev na dobavljenih vzorcih in za vse skrite napake in neskladnosti, ki se pojavijo kasneje pri uporabi proizvoda. Po sprostitvi dobav je dobavitelj dolžan vzdrževati in izboljševati kakovost.

Količina/število zahtevanih vzorcev:

- material v palicah: 10 palic,
- standardni deli (vijaki, itd...): 100 kosov,
- manj zahtevni deli: 10 kosov,
- odlitki in odkovki: 3 kosi/gnezdo,
- plastični deli in guma: 5 kosov/gnezdo.

Količina je lahko tudi drugačna in je odvisna od vrste delov in materialov, vsebine in vrste predpisanih preskusov.

Tako dobavitelj kot Agis morata ves časa trajanja nabavne pogodbe ter po njeni prekinitvi še najmanj 7 let hraniti dokumentacijo in vzorce, ki so predmet PPAP postopkov. Iz dokumentov mora biti jasno razvidna sledljivost sprememb.

Prvi vzorci so deli, proizvodi in ostali proizvodni materiali, ki so bili v celoti izdelani s serijskimi proizvodnimi sredstvi in v pogojih serijske izdelave. Vzorci so praviloma brezplačni, razen, če ni drugače dogovorjeno.

Posebni vzorci so vzorci, dobavljeni po posebnem dogovoru. Agis po pregledu dokumentacije in prvih vzorcev sprejme eno od naslednjih odločitev:

- **Odobreno/sproščeno:** dobavitelj v celoti izpolnjuje zahteve Agisa in lahko prične z dobavami po naročilu,
- **Začasno odobreno/sproščeno:** dobavitelj ne izpolnjuje vseh zahtev Agisa, zato dobi odobritev le za določeno količino proizvodov ali za omejeno časovno obdobje in mora izvesti naslednje ukrepe:
 - ugotoviti vzrok neskladnosti,
 - pripraviti in predložiti plan korektivnih ukrepov,
 - na novo predložiti PPAP za pridobitev popolne odobritve,
- **Zavrjeno:** dobavitelj ne izpolnjuje zahtev Agisa.

Agis lahko zavrne prve vzorce tudi v naslednjih primerih, ko:

- prvi vzorci niso dobavljeni v dogovorjenem roku,
- količina prvih vzorcev odstopa od zahtev,
- prvi vzorci niso predpisano označeni,
- poročilo o meritvah ni popolno,
- prvi vzorci niso izdelani v pogojih serijske proizvodnje.

Postopek potrditve vzorcev večkrat terja dolgotrajna in draga preskušanja končnih proizvodov. Delitev stroškov, nastalih zaradi ponavljajočih se vzorčenj proizvodov, neustreznih po krivdi dobavitelja, se določi za vsak tak primer posebej.

Dobavitelj lahko prične z rednimi dobavami šele po Agisovi pisni potrditvi PPAP postopka (priporoča se uporaba PSW obrazca).

Po pričetku rednih dobav mora dobavitelj enkrat letno izvesti rekvalifikacijo svojih procesov in dobavljenih kosov. O obsegu potrebnih meritev in rezultatov se sklene poseben dogovor (npr. kot del plana nadzora pri dobavitelju).

Orodja, naprave in merila

Poslovanje z orodji pri dobavitelju je natančneje urejeno s posebno »Pogodbo o orodju«, ki je priloga »Nabavne pogodbe«, kadar je to potrebno.

Poskusna serija

Dobavitelj izvede poskusno serijo naročenih proizvodov za preverjanje in ovrednotenje zanesljivosti proizvodnje. Pri tem izdelava statistično analizo sposobnosti opreme in izvede odobritev proizvodne, merilne opreme ter procesov. V primeru odstopanj dobavitelj izvede analizo vzrokov in plan ukrepov za zmanjšanje možnosti ponavljanja napak. Dobavitelj obvesti Agis o datumu poskusne serije. Agis se glede na zahtevnost proizvoda odloči o prisotnosti pri izvedbi poskusne serije.

Rezultate aktivnosti, ki so povezani s kakovostjo proizvoda, mora dobavitelj zapisati, Agis pa ima pravico stalnega vpogleda vanje. Zapise mora dobavitelj hraniti vsaj 7 let za običajne in 10 let za izdelke z varnostnimi karakteristikami. Rok hranjenja zapisov je lahko tudi predmet posebnega dogovora. Zahteva po hranjenju zapisov velja tudi po prekinitvi naročil.

Pred odpremo je dobavitelj dolžan še enkrat preveriti skladnost proizvoda glede na predpisane zahteve. Rezultate preverjanj najpomembnejših oziroma dogovorjenih

karakteristik mora zapisati v dogovorjen obrazec oziroma datoteko. Zapise meritev in druge dokumente mora priložiti dobavljeni količini oziroma poslati v elektronski obliki, če je tako dogovorjeno. V nasprotnem primeru mora podatke poslati v enem (1) delovnem dnevu po prejetju zahteve. Način pošiljanja dokumentacije se dogovori v okviru pogajanj glede pogojev sodelovanja za naslednje obdobje. Dokument je dobavitelj dolžan vzdrževati glede na zadnje stanje tehnične dokumentacije Agisa. Dobavitelj prevzema popolno odgovornost za skladnost lastnega vhodnega materiala, izvajati mora ustrezen nadzor materiala ter izvajati zapise spremljanja kakovosti, tudi v primeru, da material dobi od Agisa.

Agis pričakuje od dobaviteljev, da so vsi prejeti proizvodi skladni z zahtevami kakovosti. Vsak prejet neskladen proizvod bo zato zavržen. Agis izvaja vhodno kontrolo in, v primeru odkritja neustrezne dobave, obvesti dobavitelja. Prav tako bo dobavitelj obveščen, če se nekakovost odkrije v fazi proizvodnega procesa v Agisu. Dobavitelj lahko, pred vračilom celotne količine, zahteva vzorec spornega materiala in/ali kosov za ugotovitev možnih vzrokov neskladja.

Reševanje reklamacij

Agis sproži reklamacijski postopek, ko ugotovi neskladnost proizvoda, glede na zahteve. Vzrok za reklamacije so lahko:

- neskladnost embalaže in oznak,
- neskladnost količine,
- neustrezna kakovost dobavljenih proizvodov.

Neskladnost lahko odkrijemo:

- ob prevzemanju pošiljke,
- med uporabo v proizvodnji in
- pri kupcu Agisa.

Glede na težo neskladnosti in morebitnih posledic je reklamacija lahko:

- opozorilna reklamacija (dobavljene proizvode uporabimo, morebitne stroške krije dobavitelj),
- reklamacija (dobavljene proizvode vrnemo dobavitelju).

Dobavitelj se mora odzvati na vsako obvestilo o reklamaciji (telefon, e-pošta) na reklamacijski zapisnik najkasneje v enem (1) delovnem dnevu. O času potrebnem za izločitev in nadomestitev neskladnih proizvodov se stranki dogovorita za vsak primer posebej (glej tudi tabelo v nadaljevanju).

Ukrepi

Od dobavitelja pričakujemo takojšnje in učinkovito ukrepanje za odpravo vzrokov nastanka neskladnosti in preprečitve njene ponovitve.

V primerih ugotovitve neskladnosti mora dobavitelj najkasneje v enem (1) delovnem dnevu od prejema reklamacijskega zapisnika(*), pošiljatelj pisno sporočiti:

- opis možnih vzrokov za pojav neskladnosti,
- predlog možnih takojšnjih ukrepov za zagotovitev nemotenosti proizvodnje Agisa ter odpravo neskladnosti (prebiranje, dodelava, nadomestilo neskladnih proizvodov z ustreznimi,...) Glede na možnosti se Agis in dobavitelj dogovorita za najprimernejši ukrep, ki ga je potrebno izvesti.

(*Agis mora, na zahtevo, če je možno, ob reklamaciji dobavitelju dostaviti tudi neskladen vzorec in/ali fotografije neskladja.

V primeru, da pride do neskladnosti proizvodov, ki ima za posledico večje stroške ali v primerih ponavljanja neskladnosti, Agis od dobavitelja zahteva, da pripravi pisni načrt

odprave neskladnosti, ki ga zapiše v 8D poročilo. Dobavitelj lahko uporabi Agisov ali lasten obrazec.

Osnovni namen tega poročila je:

- da dobavitelj ugotovi in spozna vzroke, ki so privedli do pojava neskladnosti,
- da pripravi vsebinski in časovni načrt učinkovitih kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov za trajno odpravo vzrokov pojava neskladnosti.
- da že dobavitelj oceni učinkovitost izvedenih ukrepov,
- da tudi Agis oceni učinkovitost uvedenih ukrepov.

Po prejemu reklamacijskega zapisnika mora dobavitelj pripravljati in pošiljati 8D poročilo v skladu z naslednjo tabelo:

8D korak	Predviden rok
D2: Opis problema D3: Uvedba »požarnega zidu« (Containment action)	En (1) delovni dan
D4: Določitev glavnega vzroka in točke pobega	Trije (3) delovni dnevi
D5: Izbor trajnega korektivnega ukrepa	Deset (10) delovnih dni
D6: Uvedba trajnega korektivnega ukrepa (ukrepov) D7: Preprečitev ponovitve (na sorodnih procesih). D8: Čestitke teamu in razpustitev	V skladu z dogovorjenim časovnem načrtom.

Če Agis oceni, da načrtovani ukrepi ne bodo zadostni, bo od dobavitelja zahteval izdelavo novega načrta. V primeru, da se pri nadaljnjih dobavah ponovno izkaže neučinkovitost izvedenih ukrepov in se pojavi neskladje bo Agis po vnaprejšnjem dogovoru poslal k dobavitelju inženirja kakovosti. Dobavitelj mu mora omogočiti:

- izvedbo izredne presoje procesa,
- vpogled v proizvodni proces in dokumentacijo z namenom priprave skupnega načrta korektivnih in preventivnih ukrepov.

Lahko pa se Agis, po lastni presoji, odloči za postopek eskalacije, kjer imamo za vsak nivo eskalacije določeno, katere in kako pogoste aktivnosti se bodo (v skladu z dogovorom z dobaviteljem) izvajale do razrešitve problematike.

Agis Technologies, d.d.
kraj in datum
žig in podpis odgovorne osebe

kraj in datum
žig in podpis odgovorne osebe